

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE

Commentationes

XXXVII

 WYDAWNICTWO
— DiG

<http://rcin.org.pl>

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE

XXXVII

ACADEMIA SCIENTIARUM
ET LITTERARUM POLONA
INSTITUTUM HISTORICUM

COMMENTATIONES

XXXVII

WARSZAWA 2000

<http://rcin.org.pl>

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

STUDIA
ŹRÓDŁOZNAWCZE

XXXVII

WARSZAWA 2000

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY
*Zbigniew Dalewski, Maria Koczerska (redaktor),
Stefan K. Kuczyński (redaktor), Marek Słoń (sekretarz)*

Adres Redakcji:
PL 00-272 Warszawa
ul. Rynek Starego Miasta 29/31
tel. (+4822) 831-02-61, fax 831-36-42
E-mail: ihpan@ihpan.edu.pl

Tom XXXVII
przygotowany w latach 1998-2000

ISSN 0081-7147
ISBN 83-7181-174-8

© Copyright by Wydawnictwo DiG, 2000

Opracowanie techniczne: Wioletta Grochal

Na okładce:
Pieczęć mniejsza koronna Zygmunta I, rycina K. W. Kielisińskiego według odcisku z 1533 r.
(repr. z F. A. Vossberg, *Siegel des Mittelalters von Polen, Lithauen, Schlesien, Pommern und Preussen*,
Berlin 1854, tabl. 13)

Skład i łamanie

PL 00-322 Warszawa
Krakowskie Przedmieście 62
tel./fax (+4822) 828-00-96 (7 linii)
E-mail: dig@dig.com.pl; <http://www.dig.com.pl>

Nakład 500 egz.
Do druku oddano i druk ukończono we wrześniu 2000 r.
w Drukarni Wydawnictw Naukowych S.A. w Łodzi

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	1
Aleksander Gieysztor 17 VII 1916 — 9 II 1999. Szkic biograficzny (<i>Maria Koczerska</i>)	3

Rozprawy i studia

Piotr Węcowski, Polskie itineraria średniowieczne i nowożytne. Przegląd badań i propozycje badawcze	13
Maria Błaziak, <i>Rocznik świętokrzyski nowy</i> — rocznikiem mansjonarskim czy andegaweńsko-jagiellońskim?	49
Marek Janicki, Zgon króla Zygmunta I i znaczenie fiducji w jego pobożności. List Jana Benedyktowicza Solfy do Jana Dantyszka i królowej Bony do córki Izabeli	65

Materialy

Dariusz Karczewski, Studia nad trzynastowiecznymi dokumentami klasztoru norbertanek w Strzelnie	109
Leszek Jarmużński, Zasady wydawnicze dla tomów XV i XVI serii <i>Acta Nuntiaturae Polonae</i>	131

Dyskusje i przeglądy

Piotr Dymmel, O metodzie i podstawie wydania <i>Annales</i> Jana Długosza. Na marginesie edycji <i>Joannis Dlugossii Annales seu cronicae incliti Regni Poloniae</i> . Liber decimus et undecimus, 1406–1412. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997, ss. 351	139
Piotr Węcowski, Itineraria Jagiellonów. (Maciej Neuman, Krzysztof Pietkiewicz, Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Aleksandro Jogailaičio itinerariumas (1492 m. birėlis–1506 m. rugpjūtis), „Lietuvos Istorijos Mėtraštis“, 1995, Vilnius 1996, s. 154–240; Irena Sulkovska-Kuraseva, <i>Itinerarij Kazimira Jagellona (sostajanie podgotovki)</i> , „Issledovanija po istorii Litovskoj Metriki“, Moskva 1989, s. 264–335)	153

Artykuły recenzyjne i recenzje

O nowe spojrzenie na kopiarze. Uwagi na marginesie nowszych badań (<i>Marek Derwich</i>)	165
Edycja źródeł do historii regionu Veneto (<i>Aneta Pieniądz-Skrzypczak</i>)	168
<i>Encyklopedia Katolicka</i> , t. 7 <i>Ignoratio elenchii</i> — <i>Jędrzejów</i> , red. Stanisław Więlgus, Jerzy Duchniowski, Mirosław Daniluk i in., Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 1997, ss. VIII, kolumn 1456 (<i>Piotr Dymmel</i>)	174
<i>Pomocné vědy historické a jejich místo mezi historickými obory</i> , red. Ivan Hlaváček, Zdeněk Hojda, Praha 1997, ss. 192 (<i>Acta Universitatis Carolinae Philosophica et historica</i> 1 — 1996. Z pomocných věd historických XIII) (<i>Wojciech Mrozowicz</i>)	175
J. Berlioz et al., <i>Identifier sources et citations</i> (L'Atelier du médiéviste 1), Brepols, Turnhout 1994, ss. 337, il. O. Guyotjeannin, J. Pycke, B.–M. Tock, <i>Diplomatique médiévale</i> (L'Atelier du médiéviste 2), Brepols, Turnhout 1993, ss. 442, il. L. Carruthers, <i>Anglais médiéval</i> (L'Atelier du médiéviste 3), Brepols, Turnhout 1996, ss. 256, il. C. Lecoutoux, <i>L'allemand du Moyen Age</i> (L'Atelier du médiéviste 4), Brepols, Turnhout 1996, ss. 241, il. R. Favreau, <i>Epigraphie médiévale</i> (L'Atelier du médiéviste 5), Brepols, Turnhout 1997, ss. 360, 65 il. (<i>Anna Adamska</i>)	177
Robert Favreau, <i>Épigraphie médiévale</i> , Brepols, Turnhout 1997, ss. 360 (<i>Barbara Trelińska</i>)	181
Anna Adamska, <i>Bibliographie de la diplomatie polonaise 1956–1996</i> , „Archiv für Diplomatik, Schriftgeschichte, Siegel- und Wappenkunde“, 44, 1998, s. 275–336 (<i>Antoni Gąsiorowski, Robert Jop</i>)	182

<i>Cantar de Mio Cid</i> , ed. Alberto Montaner, estudio preliminar de Francisco Rico, ed. 2 (Biblioteca Clásica, 1), Crítica, Barcelona 1993, ss. XLIV, 785 (Maria Derwich)	188
<i>Joannis Dlugossii Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae</i> , liber decimus et liber undecimus 1406–1412, Wydawnictwo Naukowe PWN, Varsoviae 1997, ss. 352 (Tomasz Jurek)	189
Andrzej Wałkówski, <i>Skryptoria cystersów filiacji portyjskiej na Śląsku do końca XIII w.</i> , Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego, Zielona Góra–Wrocław 1996, ss. 424 + 18 tab. + 4 nieliczb. (Tomasz Jurek)	191
Krzysztof Skupiński, <i>Notariat publiczny w średniowiecznej Polsce</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie–Skłodowskiej, Wydział Humanistyczny, Rozprawy Habilitacyjne LXXXIX, Lublin 1997, ss. 276 (Andrzej Wałkówski)	193
Stanisław Sroka, <i>Z dziejów stosunków polsko-węgierskich w późnym średniowieczu. Szkice</i> , Kraków 1995, ss. 193 (Kazimierz Jasiński)	196
Janusz Kuryk, <i>Tęczyńscy. Studium z dziejów polskiej elity możnowładczej w średniowieczu</i> , Wydawnictwo i drukarnia „Secesja”, Kraków 1997, ss. 675, 26 il. cz.–b., 7 il. kol., 4 tabl. genealogiczne, 5 map (Piotr Węcowski)	197
<i>Medieval and Renaissance Scholarship. Proceedings of the Second European Science Foundation Workshop on the Classical Tradition in the Middle Ages and the Renaissance (London, The Warburg Institute, 27–28 November 1992)</i> , ed. Nicholas Mann, Birger Munk-Olsen (Mittelalterliche Studien und Texte, hrsg. von Paul Gerhard Schmidt, t. 21), Leiden–New York–Köln 1997, ss. XII, 267, E. J. Brill (Piotr Dymmel)	201
<i>Hexen und Hexenprozesse in Deutschland</i> , hrsg. Wolfgang Behringer, Deutscher Taschenbuch Verlag, München 1993, ss. 524 (Krzysztof Szkulatowski)	203
[Francisci Mymeri] <i>Dictionarium trium linguarum</i> , (Biblioteka Tradycji Literackich. Die Bibliothek der Literarischen Traditionen nr/Nr. 13 A); <i>Dictionarius Ioannis Murellii variarum rerum</i> , (Biblioteka Tradycji Literackich. Die Bibliothek der Literarischen Traditionen nr/Nr. 13 B), Collegium Columbinum, oprac. językoznawcze Włodzimierz Gruszczyński, oprac. polonistyczne Waławalecki, Kraków 1997, ss. nlb. 87 + 345 podobizn (Przemysław Nowak)	204
<i>Album studentów Akademii Zamojskiej 1595–1781</i> , oprac. Henryk Gmiterek, (Archiwum dziejów oświaty, t. IX, pod red. K. Bartnickiej), Warszawa 1994, ss. 604 (Marceli Kosman)	206
Elżbieta Toró, <i>Inwentarze księgozbiorów mieszczan lubelskich z lat 1591–1678</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie–Skłodowskiej, Lublin 1997, ss. 198 (Anna Dymmel)	207
Alina Dzięcioł, <i>Książka jako symbol w kulturze polskiej XVII wieku</i> , Arx Regia, Warszawa 1997, ss. 172, il. 50 (Tomasz Makowski)	208
Małgorzata Kaganiec, <i>Heraldyka Piastów śląskich 1146–1707</i> , Rozprawy i Studia Muzeum Śląskiego, Muzeum Śląskie, Katowice 1992, ss. 192 + 9 tablic nieliczb. + 4 nieliczb. (Tomasz Jurek)	209
<i>Pamiętniki i relacje w zbiorach rękopiśmiennych Biblioteki Narodowej</i> , oprac. Danuta Kamolowa przy współpracy Teresy Sieniackiej, Biblioteka Narodowa, Warszawa 1998, ss. 596 (Tomasz Makowski)	211
<i>Die Bischöfe der deutschsprachigen Länder 1785/1803 bis 1945. Ein biographisches Lexikon</i> , hrsg. E. Gatz, Berlin 1983, ss. XIX + 912. <i>Die Bischöfe des Heiligen Römischen Reiches 1648 bis 1803. Ein biographisches Lexikon</i> , hrsg. E. Gatz unter Mitwirkung v. S. M. Janke, Berlin 1990, ss. XVI + 668 + mapa. <i>Die Bischöfe des Heiligen Römischen Reiches 1448 bis 1648. Ein biographisches Lexikon</i> , hrsg. E. Gatz unter Mitwirkung v. C. Brodorb, Berlin 1996, ss. XCVI + 872 + mapa (Krzysztof Rafał Prokop)	212
<i>Słownik biograficzny katolickiego duchowieństwa śląskiego XIX i XX wieku</i> , red. Mieczysław Pater, Katowice 1996, ss. XVIII + 488 (Krzysztof Rafał Prokop)	214
Henryk Sienkiewicz, <i>Listy. Ze zbiorów Juliana Krzyżanowskiego</i> , oprac. dopełniła, wstępem i przypisami opatrzyła Maria Bokszczańska. Tom II cz. 1–3, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1996, ss. 644 + 567 + 667 (Marceli Kosman)	216
Antoni Romuald Chodyński, <i>Zbroje kolcze z gdańskiego Dworu Artusa. Z tradycji turniejowych w Polsce</i> , Malbork 1994, ss. 97 (Dariusz Piwowarczyk)	218
Aleksander Mazur, <i>Ceremoniał promocyjny w wojsku polskim 966–1996</i> , Warszawa 1997, ss. 441 (Dariusz Piwowarczyk)	220
Zapiski krytyczne i sprawozdania	
<i>Święty Wojciech w polskiej tradycji historiograficznej. Antologia tekstów</i> . Wyboru dokonał i opracował Gerard Labuda, Warszawa 1997, ss. 456 (W. M.)	225
<i>W kręgu żywotów świętego Wojciecha</i> , red. nauk. Jan Andrzej Spieź OP, Tyniec Wydawnictwo Benedyktynów, Kraków 1997, ss. 288 (W. M.)	225

<i>Opolskie drogi św. Wojciecha</i> , red. Anna Pobóg–Lenartowicz, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Opole 1997, ss. 175 (M. D.)	226
<i>Svatý Vojtěch. Tisíc let svatovojtěšské tradice v Čechách</i> , Národní Galerie v Praze, Praha 1997, ss. 157, il., summ., Zsfg., str., str. węg. (M. D.)	226
<i>Wiślica. Nowe badania i interpretacje</i> , red. Andrzej Grzybowski (Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków, Ser. B, XCVIII), Ministerstwo Kultury i Sztuki, Warszawa 1997, ss. 178 (M. D.)	227
Tomáš Durdík, <i>Kastellburgen des. 13. Jahrhunderts in Mitteleuropa</i> , Academia, Praha 1994, ss. 259; tenże, <i>Hrady Kasteolového typu 13. století ve střední Evropě</i> , Academia, Praha 1994, ss. 259 [wydanie uzupełnione] (A. Ž.)	227
<i>Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa</i> , hrsg. v. Hansjürgen Brahmann, Jan Klápště (Památky Archeologické, Supplementum 6), Institute of Archeology, Prague 1996, ss. 172 (M. D.)	228
<i>Codex diplomaticus et epistolaris Regni Bohemiae</i> , tomi V fasciculus quartus inde ab a. MCCLIII usque ad a. MCCLXXVIII (prolegomena diplomatica, indices, exempla scripturae, sigilla, concordantias continent), ed. Saša Dušková et Vladimír Vašků, Praegae MXMIII, ss. 502, 64 il. (M. R. P.)	228
<i>Dokumenty polskie z archiwów dawnego Królestwa Węgier</i> , t. I (do 1450 r.), Wyd. i oprac. Stanisław A. Sroka, Towarzystwo Naukowe „Societas Vistulana”, Kraków 1998, ss. XXVII, 151 (D. K.)	228
Kazimierz Jasieński, Jan Tęgowski, <i>Akta procesu joannitów śląskich z 1336 r. w sprawie sześćoletniej dziesięciny papieskiej</i> , „Prace Naukowe WSP w Częstochowie”, Zeszyty Historyczne, z. 5, pod red. Marcelego Antoniewicza i Marka Cetwińskiego, Wydawnictwo WSP w Częstochowie, Częstochowa 1998, s. 111–134 (D. K.)	229
Janusz Grabowski, <i>Ze studiów nad dokumentami i kancelarią Siemowita III księcia mazowieckiego (1342–1360)</i> , „Miscellanea Historico-Archivistica”, 4, 1994, s. 137–153 (G. R.)	229
Andrzej Radziwiński, Janusz Tandecki, <i>Katalog dokumentów i listów krzyżackich oraz dotyczących wojny trzynastoletniej z Archiwum Państwowego w Toruniu</i> , t. 2 (1454–1510), Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Wydawnictwo DiG, Warszawa 1998, ss. 185 (M. D.)	230
<i>Księgi sądowe miasta Wąwolnicy z lat 1476–1500</i> , oprac. G. Jawor, A. Sochacka, red. R. Szczygieł, Lublin 1998, ss. 285 (B. T.)	230
<i>Przewodnik po zbiorach rękopisów w Wilnie</i> , oprac. Maria Kocówna (Studia Batoriana, 1), Polskie Towarzystwo Bibliologiczne, Oddział w Krakowie, „Universitas”, Kraków 1993, ss. 361 (M. D.)	230
<i>Katalog inkunabułów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie</i> , oprac. Jolanta M. Marszałka, Wyższe Seminarium Duchowne w Tarnowie, Tarnów 1997, ss. 154 (W. M.)	230
Emil Niederehauer, <i>A történetírás története Kelet-Európában, História. MTA Történettudományi Intézeté, (Historia könyvtár monográfiák, 6)</i> , Budapest 1995, ss. 696 (R. G.)	231
<i>Břevnov v českých dejinách. Sborník z konference pořádané ve dnech 14. a 15. září 1993</i> . Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy u příležitosti milénia břevnovského kláštera, uspořádali Marie Bláhová, Ivan Hlaváček, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha 1997, ss. 142, Zsf. (M. D.)	231
<i>Corpus of British Medieval Library Catalogues</i> , t. 1–4, The British Library in association with the British Academy, London 1990–1996 (M. D.)	232
Joachim Vennebusch, <i>Die homiletischen und hagiographischen Handschriften des Stadtarchiv Köln, Teil 1. Handschriften der Gymnasialbibliothek</i> (Mitteilungen aus dem Stadtarchiv von Köln. Sonderreihe: Die Handschriften des Archives, VI/1), Böhlau-Verlag, Köln–Wien 1993, ss. XVI, 336 (M. D.)	232
Guido Hendrix, <i>Bibliotheca auctorum, traductorum et scriptorum Ordinis Cisterciensis</i> , t. 1. <i>Vicariatus generalis Belgii</i> , Bibliothek van Faculteit der Godgeleerdheid, Leuven 1992, ss. XXXXVIII, 416 (M. D.)	233
<i>Mittelalterliche Bücherverzeichnisse des Klosters Fulda und andere Beiträge zur Geschichte der Bibliothek des Klosters Fulda im Mittelalter</i> , hrsg. von Gangolf Schrimpf in Zusammenarbeit mit Josef Leinweber (†) und Thomas Martin (Fuldaer Studien, 4), Verlag Josef Knecht, Frankfurt am Main 1992, ss. XI, 316, 15 ryc.; Regina Hausmann, <i>Die theologischen Handschriften der Hessischen Landesbibliothek Fulda bis zum Jahr 1600. Codices Bonifatiani 1–3, Aa1–145a</i> (Die Handschriften der Hessischen Landesbibliothek Fulda, hrsg. von Hartmunt Broszinski, Erster Band), Otto Harrassowitz, Wiesbaden 1992, ss. LV, 374 (M. D.)	233
Luc Knäpen, <i>Catalogue des manuscrits de l'abbaye de Maredsous</i> (Bibliotheca manuscripta monasteriorum Belgii, 1), Encyclopédie bénédictine, diffusion: Brepols, Turnhout 1997, ss. XX, 229 (M. D.)	233
Atanase d'Alexandrie, <i>Vie d'Antoine</i> , introduction, texte critique, traduction, notes et index par G. J. M. Bartelink (Sources Chrétiennes, 400), Paris, Éditions du Cerf, 1994, ss. 432 (M. D.)	233
<i>Die „Regularis Concordia“ und ihre altenglische Interlinearversion</i> , mit Einleitung und Kommentar hrsg. von Lucia Kornexl (Münchener Universitäts-Schriften. Philosophische Fakultät. Texte und Untersuchungen zur Englischen Philologie, 17), Wilhelm Fink, München 1993, ss. CCXXIII, 424, 6 ryc.; David N. Dumville, <i>English Caroline Script</i>	

<i>and Monastic History. Studies in Benedictinism. A. D. 950–1030</i> (Studies in Anglo–Saxon History, VI), The Boydell Press, Woodbridge 1993, ss. X, 196, 16 ryc. (M. D.)	234
Jacques de Vitry, „ <i>Histoire occidentale</i> ”. <i>Historia occidentalis. Tableau de l’Occident au XIIIe siècle</i> , traduction par Gaston Duchet–Suchaux, Introduction et notes par Jean Longère (Sagesses chrétiennes), Les Éditions du Cerf, Paris 1997, ss. 359 (M. D.)	234
<i>Sancti Bonaventurae Sermones dominicales ad fidem codicum nunc denuo editi studio et cura Jacobi Guidi Bourgeol</i> (Bibliotheca Franciscana Scholastica Medii Aevi, 27), Grottaferrata 1977; <i>Saint Bonaventure. Sermons de tempore. Reportations du manuscrit Milan, Ambrosienne A 11 sup.</i> Nouvelle édition critique par Jacques Guy Bourgeol, Paris 1990; <i>Saint Bonaventure. Sermons de diversis.</i> Nouvelle édition critique par Jacques Guy Bourgeol, Les Éditions franciscaines, Paris 1993, t. 2, ss. 886, 340; J. G. Bourgeol, <i>La nouvelle édition critique des sermons de saint Bonaventure. Un bilan</i> , „Revue Mabillon”, 4 (= 65), 1993, s. 49–82 (M. D.)	235
Zdeňka Hledíková, Jana Zachová, <i>Život Arnošta z Pardubic podle Valentina Krautwalda</i> , Pardubice 1997, ss. 128 (W. M.)	235
Jean Leclercq, <i>Miłość nauki a pragnienie Boga</i> , przekład Małgorzata Borkowska (Źródła monastyczne, 14), Wyd. Benedyktynów, Kraków–Tyniec 1997, ss. 285 (M. D.)	235
Piotr Oliński, <i>Cysterskie nekrologi na Pomorzu Gdańskim od XIII do XVII wieku</i> , „Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu”, 68/1, Wydawnictwo TNT, Toruń 1997, ss. 332, Zsfg. (M. D.)	236
Dorota Leśniewska, <i>Kodeks Gertrudy. Stan i perspektywy badań</i> , „Roczniki Historyczne”, 61, 1995, s. 141–170 (M. D.)	236
Andrew Breze, <i>The Crowland «Planctus de morte Lanfranci» and Polish «Galli Anonymi Cronica»</i> , „Revue Bénédictine”, 104, 1994, s. 419–423 (M. D.)	236
Marie Bláhová, <i>Staročeská kronika tak řečeného Dalimila v kontextu středověké historiografie latinského kulturního okruhu a její pramenná hodnota. Historický komentář. Rejstřík</i> , w: <i>Staročeská kronika tak řečeného Dalimila</i> , Academia, Praha 1995, ss. 489 (M. R. P.)	236
Jan Kurek, <i>Eucharystia, Biskup i Król. Kult św. Stanisława</i> , „Acta Universitatis Wratislaviensis”, 1923, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1998, ss. 400, mapa, summ. (M. D.)	237
Isabel Röska–Rydell, <i>Archiwa krakowskie i zbiory rękopisów w bibliotekach Krakowa = Die Krakauer Archive und Handschriftensammlungen der Bibliotheken im Krakau</i> , „Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie–Deutsches Historisches Institut Warschau. Biuletyn”, 2, 1996, s. 35–51 [wersja polskojęzyczna], 91–108 [wersja niemieckojęzyczna], s. 109–110 [adresy]; Maria Dębowska, <i>Archiwa kościoła katolickiego w Polsce = Archive der römisch–katholischen Kirche in Polen</i> , ibid., 3, 1997, s. 36–50 [wersja polskojęzyczna], 81–97 [wersja niemieckojęzyczna, übersetzung: Birgit Dekulski], s. 98–106 [adresy]; Bogusław Dybaś, <i>Toruńskie zbiory archiwalne, biblioteczne i muzealne jako warsztat pracy historyka = Die Thorner Archive und Handschriftensammlungen der Bibliotheken im Thorn</i> , ibid., 4, 1998, s. 53–68 [wersja polskojęzyczna], 117–132 [wersja niemieckojęzyczna], s. 133–134 [adresy] (M. D.)	237
Teresa Szostek, <i>Exemplum w polskim średniowieczu</i> , Instytut Badań Literackich Wydawnictwo, Warszawa 1997, ss. 198 (W. M.)	238
Christoph Heiduk, Almut Höfert, Cord Ulrichs, <i>Krieg und Verbrechen nach spätmittelalterlichen Chroniken. Kollektive Einstellungen und sozialer Wandel im Mittelalter</i> . Neue Folge, hrsg. von Rolf Sprandel, Bd. 4, Böhlau Verlag Köln–Weimar–Wien 1997, ss. 253 (J. W.)	238
Mateusz Goliński, <i>Socjotopografia późnośredniowiecznego Wrocławia (Przestrzeń — podatnicy — rzemiosło)</i> , „Acta Universitatis Wratislaviensis” 2010. Historia CXXXIV, Wrocław 1997, ss. 540 (W. M.)	239
„Sborník Archivních Prací”, 47, 1997, z. 1–2, ss. 463 (P. W.)	240
<i>Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995</i> , oprac. L. Grzebień SJ, Wydawnictwo WAM Księży Jezuiti, Kraków 1996, ss. 882 (I. M. D.)	240
<i>Jezuici a kultura polska. Materiały sympozjum z okazji 500–lecia urodzin Ignacego Loyoli (1491–1991) i 450–lecia powstania Towarzystwa Jezusowego (1540–1990)</i> , Kraków, 15–17 lutego 1991 r., pod red. ks. L. Grzebienia SJ, ks. S. Obirka SJ, Wydawnictwo WAM Księży Jezuiti, Kraków 1993, ss. 369 (I. M. D.)	241
<i>Uczniowie — sodalisi gimnazjum jezuitów w Brunsberdze (Braniewie) 1579–1623</i> , oprac. Marek Inglot SJ przy współpracy Ludwika Grzebienia SJ. Wydawnictwo WAM, Kraków 1998, ss. 347 (M. K.)	242
Roman T. Marchwiński, <i>Geografia Polski Marcina Kromera</i> , Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Bydgoszcz 1997, ss. 287, mapy (M. K.)	242
Marcin Kwiatkowski, <i>Pisma. Edycje królewieckie 1564–1577</i> . Oprac. i wstępem poprzedził Marian Pawlak. Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy, Bydgoszcz 1997, ss. XXXI, 208, 10 il. (M. K.)	243
„Miscellanea Historico–Archivistica”, t. VII. Wydawnictwo DiG, Warszawa 1997, ss. 188 (M. K.)	243

Jacek Kolbuszewski, <i>Literatura wobec historii. Studia</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1997, ss. 268 (M. K.)	244
<i>The Common Archival Heritage of States and Nations of Central and Eastern Europe. Materials of the International Conference Goławice, October 22–24, 1997</i> , Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Warszawa 1998, ss. 202 (P. Dem.)	244
Jerzy Jarowiecki, <i>Studia nad prasą polską XIX i XX wieku</i> , Wydawnictwo Naukowe WSP, Kraków 1997, ss. 299 (B. K.)	245
<i>Polacy w Estonii mówią o sobie</i> . Wybór, wstęp ks. Edward Walera n d e r. Oddział Lubelski Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Lublin 1997, s. 222, 13 il. (M. K.)	246

Kronika

XIX Międzynarodowy Kongres Studiów Bizantyńskich (Kopenhaga 19–23 VIII 1996) (Maciej Salamon)	247
Dyplomatyka miejska w Europie. Kongres Międzynarodowej Komisji Dyplomatyki (Gandawa 25–29 VIII 1998) (Krzysztof Skupieński)	248
VIII Sympozjum Nauk dających poznawać źródła historyczne. Dokument Nowożytny (Kazimierz Dolny 21–22 X 1998) (Andrzej Ejzak)	250
Profesor Leonid Żytkiewicz jako wydawca źródeł (Toruń 3 XII 1999) (Andrzej Tomczak)	251

In Memoriam

O. Paweł (Tadeusz) Szczaniecki OSB (26 V 1917 — 27 X 1998) (Mieczysław Rokosz)	253
Zbigniew Perzanowski (22 X 1922 — 3 II 1999) (Bożena Wyzomska)	257
Informacja dla autorów „Studiów Źródłoznawczych”	259
Spis skrótów	261

SPIS WSPÓŁPRACOWNIKÓW * LISTE DE COLLABORATEURS

	Anna Adamska, Utrecht		Tomasz Makowski, Warszawa
	Maria Błaziak, Warszawa	<i>W. M.</i>	Wojciech Mrozowicz, Wrocław
<i>I. M. D.</i>	Iwona M. Dacka, Warszawa		Przemysław Nowak, Poznań
<i>P. Dem.</i>	Paweł Dembiński	<i>M. R. P.</i>	Marcin R. Pauk, Warszawa
<i>M. D.</i>	Marek Derwich, Wrocław		Aneta Pieniądz-Skrzypczak, Warszawa
	Maria Derwich, Wrocław		Dariusz Piwowarczyk, Warszawa
	Anna Dymmel, Lublin		Krzysztof Rafał Prokop, Kraków
<i>P. D.</i>	Piotr Dymmel, Lublin		Mieczysław Rokosz, Kraków
	Andrzej Ejzak, Lublin	<i>G. R.</i>	Grażyna Rutkowska, Poznań
	Antoni Gąsiorowski, Poznań		Maciej Salamon, Kraków
<i>R. G.</i>	Ryszard Grzesik, Poznań		Krzysztof Skupieński, Lublin
	Marek Janicki, Warszawa		Krzysztof Szkurlatowski, Gdańsk
	Leszek Jarmiński, Warszawa		Andrzej Tomczak, Toruń
	<u>Kazimierz Jasiński</u> , Toruń	<i>B. T.</i>	Barbara Trelińska, Lublin
	Robert Jop, Lublin		Andrzej Wałkowski, Piotrków Trybunalski
	Tomasz Jurek, Poznań	<i>J. W.</i>	Jarosław Wenta, Toruń
<i>D. K.</i>	Dariusz Karczewski, Bydgoszcz		Piotr Węcowski, Warszawa
	Maria Koczerska, Warszawa		Bożena Wyrozumska, Kraków
<i>M. K.</i>	Merceli Kosman, Poznań	<i>A. Ż.</i>	Adam Żurek, Wrocław
<i>B. K.</i>	Barbara Kosmanowa, Poznań		

Od Redakcji

Tom XXXVII „Studiów Źródłoznawczych” ukazuje się po upływie trzech lat od wydania poprzedniego tomu pisma. Przerwa ta jest spowodowana zmianami organizacyjnymi, jakie zaszły w związku z wydaniem „Studiów”. Pismo, wychodzące jako rocznik od 1957 r. i od początku wydawane przez Instytut Historii PAN, przez wiele lat było redagowane przez zespół warszawsko-poznański, złożony z najwybitniejszych specjalistów nauk pomocniczych historii i źródłoznawstwa: Aleksandra Gieysztora, Brygidę Kürbis, Gerarda Labudę i sekretarza Redakcji Ryszarda Walczaka. Z czasem skład Redakcji uległ poszerzeniu, ale jej człon zasadniczy pozostał bez zmiany aż do śmierci nieodżałowanego Ryszarda Walczaka w 1989 r. Sekretariat Redakcji pozostał potem w Poznaniu, do ostatniego tomu prowadzony przez Danutę Zydorek.

Znane trudności wydawnicze lat osiemdziesiątych były powodem, że początkowo regularnie ukazujący się rocznik nabrał opóźnienia, z którego, pomimo starań, nie udało się go wyprowadzić. W ostatniej dekadzie, w nierównych odstępach czasu ukazało się tylko pięć tomów „Studiów”. I nie wynikało to z braku materiałów, czego pismo na ogół nie odczuwało. Rzadka częstotliwość ukazywania się „Studiów” zaczęła być zauważalna, zwłaszcza wobec wzrostu zainteresowania naukami pomocniczymi historii, ożywienia edycji źródłowych i badań źródłoznawczych, jakie można zaobserwować w ostatnich latach.

Od pewnego czasu dojrzewała myśl ściślejszego powiązania pisma z jego ciałem sprawczym, to jest Instytutem Historii PAN. Zostało to zrealizowane w końcu lat dziewięćdziesiątych przez powołanie nowego składu redakcji i przeniesienie jej do siedziby Instytutu w Warszawie. W ten sposób dokonana się też zmiana pokoleniowa redaktorów tego zasłużonego i wysoko cenionego pisma, przejście go z rąk jego inicjatorów i twórców. Już po tym akcie zabrakło Profesora Aleksandra Gieysztora, który zdążył jednak uczestniczyć w pierwszym zebraniu nowej redakcji. Jego brak długo będzie odczuwać środowisko polskich historyków i cała polska humanistyka.

Obecna redakcja „Studiów” obejmuje pismo z poczuciem odpowiedzialności za utrzymanie najwyższego poziomu erudycji i metody, jaki zapewnili mu jego pierwsi redaktorzy. W działaniach na przyszłość zarysowują się wyraźne cele: niczego nie uронić z cennego dorobku pisma, zachować i podnieść jego rangę w polskim i światowym czasopiśmiennictwie historycznym, nadal dobrze służyć na rzecz rozwoju tych specjalności i dyscyplin, dla uprawy których powołane zostały „Studia”. Zamiarem Redakcji jest też utrzymanie rocznego cyklu wydawania pisma.

Pismo, zgodnie z założonym przez jego twórców programem, jest przeznaczone dla problematyki źródłoznawczej i związanej z nią metodologii, zagadnień edytorstwa źródeł historycznych i dotyczących doskonalenia warsztatu historyka oraz dla ogłaszania wyników badań z zakresu szeroko pojmowanych nauk pomocniczych historii okresu średniowiecza, czasów nowożytnych i najnowszych. „Studia” mają charakter ogólnopolski, są też otwarte na współpracę międzynarodową.

Tom XXXVII „Studiów”, który oddajemy do rąk Czytelników, składa się w większości z nowo zamówionych i nadesłanych tekstów, częściowo zaś, zwłaszcza w dziale recenzji i zapisek, z materiałów przejętych z poznańskiej teki redakcyjnej, powstałych więc przed kilkoma laty. Zamierzamy też w następnych tomach publikować niektóre pozostałe stąd teksty, po ponownym przejrzaniu ich przez autorów. W układzie pisma redakcja nie przewiduje większych zmian, pozostawiając wszystkie jego dotychczasowe działy, niektóre jednak pod nową nazwą. Autorzy proszeni są o stosowanie się do wskazówek wydawniczych zamieszczonych na końcu tomu oraz do podanego tam wykazu skrótów.

Informacja dla autorów „Studiów Źródłoznawczych”

Redakcja zwraca się do wszystkich Autorów z prośbą o stosowanie następujących zasad, dotyczących formy nadsyłanych tekstów

1. Wszystkie teksty prosimy składać w dwu egzemplarzach maszynopisu lub w jednym egzemplarzu wydruku komputerowego i na dyskietce, przepisanych według obowiązujących norm: na stronie około 30 wierszy po około 60 znaków, z marginesem z lewej strony szerokości 4–5 cm. Poprawki i uzupełnienia powinny być ograniczone do minimum. Nie stosuje się podkreśleń.

2. Układ pierwszej strony artykułu powinien być następujący: z lewej strony u góry imię i nazwisko autora oraz miasto, poniżej tytuł tekstu na środku strony (na osi). Wszystkie te elementy prosimy pisać zwykłą czcionką, nie zaś wielkimi literami. Zasady te dotyczą również tekstów przeznaczonych do działów „Materiały”, „Miscellanea”, „Dyskusje” oraz artykułów recenzyjnych (tj. obszerniejszych, polemicznych recenzji).

3. W nagłówku recenzji umieszcza się kolejno: imię (w formie rozwiniętej) i nazwisko autora recenzowanej pracy, jej tytuł i ewentualnie podtytuł (według strony tytułowej); jeśli recenzja dotyczy pracy zbiorowej, wówczas po tytule podajemy imię i nazwisko redaktora; następnie — w przypadku pracy wielotomowej — liczbę tomów lub części (cyframi arabskimi) i dalej: wydawnictwo, miejsce i rok wydania oraz liczbę stron i ilustracji. Imię i nazwisko autora recenzji umieszcza się na końcu tekstu z prawej strony. Artykuły recenzyjne i dyskusje powinny być przez autora opatrzone tytułem, pod którym zamieszcza się opis bibliograficzny.

4. Przypisy następują w maszynopisie po tekście zasadniczym, od nowej strony. Numery przypisów prosimy umieszczać we frakcji górnej, bez nawiasów lub kropek. Każdy przypis powinien zaczynać się po wcięciu akapitowym. Odnośniki do przypisów w tekście powinny być umieszczane przed kropką kończącą zdanie (chyba, że kończy je skrót: w. — wiek, r. — rok) lub przed przecinkiem w środku zdania (chyba, że muszą się znaleźć między słowami, których nie oddziela przecinek). Uwaga: prosimy stosować czcionkę i interlinię takie jak w tekście zasadniczym.

5. W tekstach zasadniczych przyjmujemy ogólnie przyjęte skróty (np., m.in., itp.), a także z reguły: r. (rok) i w. (wiek) — inne w miarę potrzeby. Nazwy miesięcy podajemy cyfrą rzymską, gdy występują wraz z dniem i rokiem (bez oddzielających je kropek), w innych przypadkach w ich brzmieniu słownym (15 VII 1410; 16 lipca; w lipcu 1410 r.).

6. W przypisach prosimy stosować skróty zgodnie z zamieszczonym dalej wykazem. Dopuszczalne są także inne, przyjęte w historycznych opracowaniach specjalistycznych, trzeba jednak je rozwinąć przy pierwszym przypadku ich zastosowania [dalej:]. Tytuły książek i artykułów pisze się kursywą, czasopism — czcionką prostą, w cudzysłowie, serii wydawniczych — bez cudzysłowu; po tytule publikacji zamieszczonej w opracowaniu zbiorowym piszemy po przecinku — w: (bez nawiasów). Numery tomów, roczników, zeszytów i części periodyków oraz innych publikacji podaje się cyframi arabskimi, a nazwiska autorów drukiem zwykłym, nie rozstrzelonym.

7. Przy autorach przywoływanych w tekście zasadniczym podajemy imię w pełnym brzmieniu; w przypisach — pierwszą literę imienia, również w skróconym opisie bibliograficznym.

8. Będziemy wdzięczni za dołączenie do artykułów i innych tekstów wymienionych w pkt. 2: streszczenia o objętości nie przekraczającej jednej strony maszynopisu, z zaznaczeniem języka, na który ma być tłumaczone (lub od razu w tym języku) oraz krótszego streszczenia, o objętości 2–3 zdań (abstrakt) i słów kluczowych (3–5), określających dziedzinę, których dotyczy tekst.

Spis skrótów

Archiwa i zespoły archiwalne:

AA	— Archiwum Archidiecezjalne
AD	— Archiwum Diecezjalne
AGAD	— Archiwum Główne Akt Dawnych
AP	— Archiwum Państwowe
MK	— Metryka Koronna w AGAD
ML	— Metryka Litewska
gr.	— księgi sądowe grodzkie (poprzedzone nazwą grodu, uzupełnione określeniem serii)
ziem.	— księgi sądowe ziemskie (poprzedzone nazwą ziemi, uzupełnione określeniem serii)

Biblioteki:

BCzart.	— Biblioteka Czartoryskich
BJ	— Biblioteka Jagiellońska
BKórn.	— Biblioteka PAN w Kórniku
BN	— Biblioteka Narodowa
BOss.	— Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
BPAN	— Biblioteka Polskiej Akademii Nauk
BRacz.	— Biblioteka Publiczna im. E. Raczyńskiego w Poznaniu
BUniw.	— Biblioteka Uniwersytecka (z podaniem miasta)

Ważniejsze wydawnictwa źródłowe:

AGZ	— Akta grodzkie i ziemskie
Bull. Pol.	— Bullarium Poloniae
CDBoh.	— Codex diplomaticus et epistolaris Regni Bohemiae
CDPruss.	— Codex diplomaticus Prussicus
CDMas.	— Codex diplomaticus et commemorationum Masoviae generalis, wyd. J. K. Kochanowski
CDSil.	— Codex diplomaticus Silesiae
Dok. Kuj. Maz.	— Dokumenty kujawskie i mazowieckie
CDUJ	— Codex diplomaticus Universitatis studii generalis Cracoviensis
C. epist. XV	— Codex epistolaris saeculi decimi quinti
CIP	— Corpus Inscriptionum Poloniae
KDKK	— Kodeks dyplomatyczny katedry krakowskiej św. Wacława
KDm.K	— Kodeks dyplomatyczny miasta Krakowa
KDMaz.	— Kodeks dyplomatyczny Księstwa Mazowieckiego, wyd. J. T. Lubomirski
KDMłp.	— Kodeks dyplomatyczny Małopolski
KDPol.	— Kodeks dyplomatyczny Polski
KDŚl.	— Kodeks dyplomatyczny Śląska

KDWlkp.	— Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski, t. 1–5, wyd. I. Zakrzewski, F. Piekosiński, od t. 6, wyd. A. Gąsiorowski [i in.]
MGH	— Monumenta Germaniae historica
MGH SS	— Monumenta Germaniae historica, Scriptorum
Migne PL	— J. P. Migne, Patrologiae cursus completus, Series Latina
MPH	— Monumenta Poloniae historica
MPH s.n.	— Monumenta Poloniae historica, series nova
MPPal.	— Monumenta Poloniae Paleographica
MPV	— Monumenta Poloniae Vaticana
MRPS	— Matricularum Regni Poloniae summaria
NKDMaz.	— Nowy kodeks dyplomatyczny Mazowsza
Pmrl. UB	— Pommerellisches Urkundenbuch
Pmr. UB	— Pommersches Urkundenbuch
Pr. UB	— Preussisches Urkundenbuch
PSRL	— Połnoje sobranije ruskich letopisej
RS	— Regesten zur schlesischen Geschichte, w: CDSil.
Schl. UB	— Schlesisches Urkundenbuch
UdR. Spisy	— Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej XII–XVIII wieku. Spisy.
VL	— Volumina legum
ZDMłp.	— Zbiór dokumentów małopolskich
ZDm.Pł.	— Zbiór dokumentów i listów miasta Płocka

Ważniejsze wydawnictwa seryjne i ciągłe:

AKH	— „Archiwum Komisji Historycznej”
AKP	— „Archiwum Komisji Prawniczej”
PSB	— <i>Polski słownik biograficzny</i>
RAU whf	— Rozprawy (Polskiej) Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno–Filozoficzny
SPPP	— Starodawne Prawa Polskiego Pomniki
SSS	— Słownik starożytności słowiańskich

Ważniejsze czasopisma historyczne:

Czas. Pr. Hist.	— „Czasopismo Prawno–Historyczne”
Kwart. HKM	— „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
Kwart. Hist.	— „Kwartalnik Historyczny”
Mies. Herald.	— „Miesięcznik Heraldyczny”
Przegl. Hist.	— „Przegląd Historyczny”
Rocz. Herald.	— „Rocznik Towarzystwa Heraldycznego we Lwowie”, od t. 8 (1926–1927) „Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego”; od 1993 r. nowa seria
Rocz. Hist.	— „Roczniki Historyczne”
Rocz. Hum.	— „Roczniki Humanistyczne”
Rocz. TNT	— „Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu”
Sobótka	— „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka”
St. Hist.	— „Studia Historyczne”
St. Źródł.	— „Studia Źródłoznawcze”
Zap. Hist.	— „Zapiski Historyczne”
Zap. TNT	— „Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu”

Inne skróty:

bearb.	— bearbeitet von
cap.	— capitulum
ed.	— edidit
f.	— folio
fasc.	— fasciculum
hrsg.	— herausgegeben von
ibid.	— ibidem

il.	— ilustracja
k.	— karta
kol.	— kolumna
ks.	— księga
lib.	— liber
loc. cit.	— loco citato
mf	— mikrofilm
ms	— manuscriptus
mszp.	— maszynopis
n.	— i następna (np.: s. 22 n.)
nlb.	— nieliczbowane
nr kat.	— numer katalogowy
op. cit.	— opus citatum
or.	— oryginał
p.	— pagina
przyp.	— przypis
r. [lub:] ^r	— recto
red.	— redaktor, redakcja
rkps	— rękopis
repr.	— reprint
s.	— strona
sygn.	— sygnatura
szp.	— szpalta
v. [lub:] ^v	— verso
vol.	— volumen
wyd.	— wydanie, wydawca
z.	— zeszyt

Errata

Strona	Wiersz		Jest	Powinno być
	od góry	od dołu		
VI	25		<i>Album studentów... (Marceli Kosman)</i>	<i>Album studentów... (Tomasz Makowski)</i>
IX		6	Profesor Leonid Żytkiewicz...	Profesor Leonid Żytkowicz...
X		2	Merceli Kosman	Marceli Kosman
21		26	k. Pozomu	k. Pożoniu
162		10	przybycie	przybycia

„Studia Źródłoznawcze”, t. XXXVII, Warszawa 2000, ISSN 0081-7147, ISBN 83-7181-174-8

Wydawnictwo DiG przyjmuje zamówienia na prenumeratę wydawnictw ciągłych telefonicznie (0-22 828-00-96) i przez internet (e-mail: biuro@dig.com.pl).
W zamówieniach prosimy o podanie numeru (tomu, zeszytu, serii) i roku wydania zamawianego periodyku

DZIEJE NAJNOWSZE

Red. Czesław Madajczyk, format B5, cena: 1997 — po 18,00, 1998 — po 12,00, 1999 — po 12,00, 2000 — po 15,00; ISSN 0419-8824.

Kwartalnik poświęcony historii XX w., wydawany wspólnie z Instytutem Historii PAN i Wyższą Szkołą Humanistyczną w Pułtusku.

W sprzedaży wszystkie numery od 1997 r. z wyjątkiem nr-u 4/99.

FASCICULI HISTORICI NOVI

Red. Marian Dygo, format B5; ISSN 1505-0106.

Seryjne wydawnictwo nieperiodyczne. Kontynuacja „Fasciculi Historici”, wydawanego przez Instytut Historyczny UW w latach 1968-1990. Każdy tom ma charakter monotematyczny i zawiera prace jednego lub kilku autorów. Szczególne znaczenie redakcja przywiązuje do publikacji wyróżniających się prac magisterskich powstałych w Instytucie Historycznym UW.

Tom II, *Z dziejów średniowiecznej Europy Środkowowschodniej.*

Studia pod red. Jana Tyszkiewicza, Warszawa 1998, wyd. I, ss. 134, cena 15,00; ISBN 83-7181-038-5.

W tomie m.in.: Konwersja Chazarów na mozaizm na przełomie VIII i IX w., Drużyna w państwach Słowian Zachodnich w X-XII w., Brunon z Querfurtu i jego misje, Szczerbiec. Insignium — amulet Bolesława Pobożnego, Skarb brakteatów guzickowych z Przylęku.

Tom III, *Bibliografia źródeł drukowanych do dziejów Polski późnośredniowiecznej (1386-1506), część 1.*

Oprac. Piotr Chojnacki, Rafał Jaworski, Jerzy Kaliszuk, Piotr Węcowski, pod red. Piotra Węcowskiego, Warszawa 1999, wyd. I, ss. 214, cena 20,00;

Pierwsza w historiografii polskiej bibliografia, która przynosi informacje o opublikowanych źródłach do dziejów Polski późnego średniowiecza (1386-1506). Niezwykle użyteczna pomoc dla każdego historyka, zarówno studenta, jak i nauczyciela akademickiego.

Tom IV

Warszawa 2000, wyd. I.

Zawiera artykuły: Rafała Jaworskiego o łowach Władysława Jagiełły oraz Piotra Chojnackiego — biografię Pawła Giżyckiego, biskupa płockiego w latach 1439-1463.

MISCELLANEA HISTORICO-ARCHIVISTICA

Format B5; ISSN 0860-1054.

Rozległe studia historyczne, kancelaryjne i archiwalne oraz materiały źródłowe, wydawane wspólnie z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych i Archiwum Głównym Akt Dawnych.

W sprzedaży:

Tom V, red. Franciszka Ramotowska, Warszawa 1995, wyd. I, ss. 177, cena 7,00; ISBN 83-85490-35-3.

Tom zawiera referaty wygłoszone w Archiwum Głównym Akt Dawnych z okazji rocznic ważnych wydarzeń narodowych: 500-lecia parlamentaryzmu polskiego, 200-lecia Konstytucji 3 maja, 185-lecia utworzenia Archiwum Głównego Akt Dawnych i 130-lecia Powstania Styczniowego.

Tom VI, red. Franciszka Ramotowska, Warszawa 1996, wyd. I, ss. 198, cena 8,50; ISBN 83-85490-53-1.

W tomie zamieszczono m.in. rozprawy o funkcjonowaniu kancelarii księcia płockiego w XIV w., o początkach klasztorów bernardyńskich w Wielkopolsce, Wolnomularstwie Narodowym i Towarzystwie Patriotycznym, losach polskich zesłańców na Syberię w dobie międzypowstaniowej oraz o materiałach archiwalnych i muzealnych Radziwiłłów z Nieborowa.

Tom IX, red. Teresa Zielińska, Warszawa 1998, wyd. I, ss. 174, cena 15,00; ISBN 83-7181-046-6.

Tom poświęcony archiwom rodowym przechowywanym zarówno w zbiorach publicznych w Polsce, jak i poza jej granicami.

Tom X, red. Michał Kulecki, Warszawa 1999, wyd. I, ss. 176, cena 15,00.

Tom zawiera opracowania materiałów z Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego Ukrainy w Kijowie oraz znajdujących się w AGAD ksiąg grodzkich i ziemskich województw: wielkopolskiego, sieradzkiego, łęczyckiego, krakowskiego i braclawskiego. Problematyka tomu dotyczy działalności sądów grodzkich i ziemskich, materiałów skarbowych, badań nad sposobami klasyfikacji wpisów i archiwalnego opracowania akt.

Tom XI, red. Andrzej Zakrzewski, Warszawa 2000, wyd. I, cena 20,00.

Zbiór studiów dedykowanych prof. Teresie Zielińskiej.

PRZEGLĄD HISTORYCZNY

Red. Andrzej Wyrobisz, format B5, cena po 12,00; ISSN 0033–2186.

Jedno z najstarszych pism historycznych w Polsce, od tomu XC: 1999 przejęte przez Wydawnictwo DiG i przygotowywane wspólnie z Towarzystwem Miłośników Historii i Instytutem Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego.

W sprzedaży: tom XC, 1999, z. 1, 2, 3, 4; tom XCI, 2000, z. 1, 2, 3, 4.

QUAESTIONES MEDII Aevi NOVAE

Red. Wojciech Fałkowski, format B5; ISSN 1427–4418

Periodyk poświęcony historii średniowiecza, a szczególnie dziejom średniowiecznej Europy Środkowej, opracowany wspólnie z Instytutem Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego i UNESCO. Ukazuje się raz w roku, jesienią. Publikacja zawiera artykuły w języku francuskim, angielskim i niemieckim.

Vol. I — *Principles and Ideology of Government*, Warszawa 1996, wyd. I, ss. 166, cena 15,00.

Poświęcony władzy i jej elitom w średniowieczu.

Vol. III — *Foreign experts*, Warszawa 1998, wyd. I, ss. 350, cena 15,00.

Analiza różnych aspektów napływu obcych specjalistów do krajów Europy Środkowowschodniej.

Vol. IV — *Peace and war*, Warszawa 1999, wyd. I, ss. 293, cena 20,00.

Analiza kwestii pokoju i wojny w średniowieczu.

Vol. V — *Roma, Galia–Germania–Sclavinia 10th Century*, Warszawa 2000, wyd. I.

TEKI ARCHIWALNE, Seria nowa

Red. Edward Kołodziej, format B5; ISSN 0494–9986.

Wznowienie pisma po kilkuletniej przerwie, wydawanego wspólnie z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych. Pismo publikuje ważne teksty źródłowe z zasobu Archiwum Akt Nowych i artykuły dotyczące rozmaitych dziedzin pracy archiwalnej.

Tom 1(23), Warszawa 1996, wyd. I, ss. 192, cena 10,00; ISBN 83–85490–76–0.

Zawiera m.in. artykuły o aktach Straży Granicznej w AAN, wnioskach i ułaskawieniach z lat 1953–1956, dokumenty z dziejów polityki polskiej w kwestii ukraińskiej, nie publikowane fragmenty wspomnień Wandy Wasilewskiej.

Tom 2(24), Warszawa 1997, wyd. I, ss. 320, cena 15,00; ISBN 83–7181–017–2.

W tomie m.in. artykuły o dziejach i działalności Archiwum Wojskowego w latach 1919–1930, polityce Polski wobec Rumunii w latach 20., dokumenty o konfliktach Armii Czerwonej z władzami i ludnością polską na ziemiach zachodnich w 1945 r., źródła do dziejów Indii i stosunków polsko-indyjskich w zasobie AAN.

Tom 3(25), Warszawa 1998, wyd. I, ss. 332, cena 15,00; ISBN 83–7181–081–4.

W tomie m.in. o walkach japońsko–chińskich pod Szanghajem w 1932 r. w świetle relacji polskich dyplomatów i wojskowych, o repatriacji ludności polskiej z Ukrainy w latach 1944–1946 w świetle dokumentów przechowywanych w AAN, źródła do biografii Władysława Grabskiego.

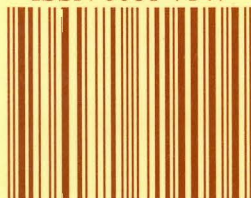
Tom 4(26), Warszawa 2000, wyd. I.

Tom zawiera rozważania na temat wdrażanego na wsi stalinowskiego modelu kultury, stosunku duchowieństwa do Apelu Sztokholmskiego, działalności Związku Młodzieży Socjalistycznej oraz interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji w 1968 r. Ponadto wśród miscellaneów znajdują się źródła dotyczące m.in. działalności Polskich Sądów Morskich w Wielkiej Brytanii, Związku Patriotów Polskich, Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego oraz problematyki zajęć ulicznych z udziałem junaków „Służby Polsce” i nadużyć władzy w Milicji Obywatelskiej. W tomie są też informacje o zasobie archiwalnym wybranych archiwów, polskich i zagranicznych, m.in. meksykańskich.

Ponadto Wydawnictwo DiG wydaje następujące periodyki:

- ALMANACH MUZEALNY, ISSN 1507–6466
- INFORMATOR ARCHEOLOGICZNY. Badania
- KRONIKA WARSZAWY, ISSN 0137–3099
- NAPIS. Tom poświęcony literaturze okolicznościowej i użytkowej, ISSN 1507–4153
- OCHRONA I KONSERWACJA ZABYTKÓW, ISSN 1425–8536
- OCHRONA ZABYTKÓW, ISSN 0029–8247
- ROCZNIK MAZOWIECKI, ISSN 0080–3529
- ROCZNIK POLSKIEGO TOWARZYSTWA HERALDYCZNEGO, nowa seria, ISSN 1230–803X
- WARSZAWA I MAZOWSZE, ISSN 1429–8147

ISSN 0081-7147

ISBN 83-7181-174-8

<http://rcin.org.pl>